

یکشنبه، یکشنبه خونین
گزیده ترانه‌های جان لنون

ترجمه: محمد بیگی

www.ketab.ir

۱۹۴۰-۱۹۸۰، جان، لئون، سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور: یکشنبه، یکشنبه خونین. / جان لئون

ترجمه: محمد بیگی، ۱۳۶۸ -

مشخصات نشر: تهران: فصل پنجم، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: [۱۵۲] ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۴-۴۸۶-۹

موضوع: شعر انگلیسی - ترجمه شده به فارسی - قرن ۲۰ م

رده بندی کنگره: PR

رده بندی دیویی: ۸۲۱/۹۱۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۶۰۹۵۱

فصل پنجم / ناشر تخصصی شعر

یکشنبه، یکشنبه خونین / جاوید / همدیسگی

چاپ اول: ۱۳۹۷ / شمارگان: ۱۰۰

طراح جلد: گروه طراحان ۴ میخ

شابک: ۹ - ۴۸۶ - ۳۰۴ - ۶۰۰ - ۱۷۸

صندوق پستی ناشر: ۴۵۱ - ۱۳۱۴۵

مرکز پخش: میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، کوچه مهدی زاده، شماره ۴ واحد ۱۰

تلفن: ۶۶۹۰۹۸۴۷ - ۶۶۹۰۹۸۴۸ تلفکس: ۰۹۱۲۱۵۹۱۸۹۱

fasle5.1386@gmail.com

www.Fasle5.ir

instagram:fasle5

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۳	سال شمار زندگی جان لنون
۱۹	چرا جان لنون؟
۲۵	تصور کن / Imagine
۳۳	قهرمان طبقه‌ی کارگر / Working Class Hero
۴۱	مادر / Mother
۴۹	زن تحقیر شده‌ترین تحقیر شدگان است / Woman Is the Nigger of the World
۵۷	یکشنبه بکشد جوی / Sunday Bloody Sunday
۶۵	کرسمس مبارک (ایستادگان رسیده) / Happy Xmas (War Is Over)
۷۱	قدرت برای مردم / Power To The People
۷۷	خدا / God
۸۳	چگونه؟ / How?
۸۹	همسرم / Woman
۹۵	آه عشق من / Oh My Love
۹۹	یوکو عزیزم / Dear Yoko
۱۰۵	یک روز (در یک زمان) / One Day (At a Time)
۱۱۱	انگار همه چیز از اول شروع می‌شود / Just Like Starting Over
۱۱۷	نمی‌خواهم با آن رو به رو شوم / I Don't Wanna Face It
۱۲۳	رویا / Dream
۱۳۱	تو را از دست می‌دهم / I am Loosing You
۱۳۷	نمی‌خواهم سرباز باشم / I Don't Want To Be A Soldier
۱۴۱	مرد حسود / Jealous Guy
۱۴۷	زمان باقی مانده / Borrowed Time

پیشگفتار

در روایتی که هنر جای خود را به ابتذال داده و زورمداران لایه‌های ژرف تفکر در کنار زده و جایش را به بازی‌های سرگرم‌کننده داده‌اند؛ انسان در بند که هر روز دچار سرگرمی رزمره‌گی می‌شود، باید چه کند؟ اینجا است که خارج از تئوری هنر برای هر هنرمندی، مردم دری تازه برای ما باز می‌شود و آن هم هنر برای زیستن است. ما هر را دنبال می‌کنیم تا بتوانیم نفس بکشیم و زنده بمانیم. از نگاه نگارنده هنگامی که در این دوره (پس از حاضر) از هنر فاخر سخن می‌گوییم چهار عامل است که می‌تواند اثر هنری را پدید نشان دهد. عامل اول «شناخت» است که هر لحظه از آن پنجره‌ای تازه را بر روی ما باز می‌کند و جهان‌بینی ما را گسترده خواهد کرد؛ شناختی که می‌تواند زمینه‌ساز تفکری، ررف در ارائه‌ی اثر هنری باشد. عامل دیگری که در این راستا باید به آن اشاره کرد «تعهد» است. در اینجا وقتی از تعهد صحبت می‌کنیم به این معنا است که هنرمند اثر هنری را با راستای مسائل اجتماعی سیاسی به کار بگیرد و کار هنرمند همانا مبارزه با همهٔ مسائل سانسور و مبارزه برای آزادی بیان و اندیشه، بی‌حصر و استثنا است؛ نه آنکه این تعهد را در راستای حمایت از زورمداران و هژمونی سیاسی و فرهنگی به کار گیرد. «لوکاج» در کتاب زیبایی‌شناسی که در سال ۱۹۶۳ منتشر کرد، یادآور می‌شود که «هنر از زندگی هر روزه بر می‌آید، پس باید به نیازهای انسانی این زندگی پاسخ دهد. هنر هم محصول تکامل اجتماعی است و هم ابزاری که با آن آدمی خود را و

مناسبات تاریخی و اجتماعی را می‌سازد.» بدون تردید عشق در زندگی انسان‌ها نقش مهمی دارد و نمی‌توان آن را نادیده گرفت و به هنرمندی که به این موضوع بپردازد ایرادی نیست؛ اما با نگاه لوکاچ ساختن این مناسبات تاریخی آن هم در کشور ما و بهتر بگوییم در جهان ما که هر روز بی‌رحمی بزرگی جای بی‌رحمی کوچک‌تری را می‌گیرد، کار اعتراضی خود سمبلی است از مدرنیسم که اگر به کار نرود کار عشق، دوست‌داشتن و در کل انسان تمام می‌شود. در دنیایی که هر روز بین ۱۰ تا ۱۵ هزار انسان از گرسنگی می‌میرند، بسیار زیبا و تاثیر گذار است اگر هنرمند متعهد باشد و آفرینش را در راستای بازگویی واقعیت‌های هولناک زندگی به کار بندد. باید در نظر داشت که تعهدی که از آن یاد کردیم به این معنا نیست که تمام آثاری که هنرمند به آن بپردازد باید اجتماعی سیاسی باشد بلکه به این معنا است که یک نقاش، شاعر، موسیقی‌دان و... در کارنامه‌ی هنریش این تعهد دیده شود و به قول ژان پل سارتر^۱ «ادبیات شاید نتواند جلالت جنگ و خونریزی را بگیرد، شاید نتواند از مرگ یک کودک جلوگیری کند، ولی مستطاد کاری کند که دنیا به آن فکر کند». ویژگی سوم «فرم» است که با تلاش و پشتکار و یادگیری صحیح مبانی هنر به دست می‌آید اما این ویژگی باید در کنار ویژگی چهارم هنر یعنی «احساس» قرار بگیرد؛ برای مثال در دنیای موسیقی نوازندگانی هستند که از تکنیک بالایی برخوردارند اما گاه به گونه‌ای به اجرا می‌پردازند که نمی‌توانند احساس خود را در قالب آن اثر به خوبی بیان کنند و یا اصلاً احساس را فراموش کرده‌اند، برای مثال تنها به نایس موسیقی با تمپو بالا و اجرای ریف‌های پیچیده سرگرم شده‌اند. بنابراین با نگاهی نگراننده چهار ویژگی شناخت، تعهد، فرم و احساس است که در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و می‌تواند هنر یک فرد و یا هنرمند را جدی و قابل تامل نشان دهد و هنر را برای زیستن پدید آورد.

در این کتاب بیست اثر برجسته‌ی جان لنون^۲ که در آلبوم‌های شخصی (پس از

1. Jean Paul Sartre

2. John Lennon

فروپاشی بیتلز^۱) وی قرار دارد ترجمه شده است. انتخاب ترانه‌ها کاملاً با سلیقه‌ی مترجم صورت گرفته و معیار اصلی انتخاب این آثار ترانه‌های قوی و تاثیر گذار بوده و نه لزوماً موسیقی آن‌ها که در چارت‌های مختلف بهترین آثار لنون قرار گرفته است. برای برخی از ترانه‌ها یادداشتی نوشته‌ام که مخاطب قبل از اینکه ترجمه‌ها را بخواند بتواند از موضوع آن اثر اطلاعاتی کسب کند تا با درک و دریافت بهتری با ترجمه روبه‌رو شود. در اینجا کتابی را تحت عنوان «زندگی و مرگ یک اسطوره»^۲ نوشته دوست بزرگوام جناب آقای محسن گلتاش به‌دوست‌داران جان لنون پیشنهاد می‌کنم؛ در این مجموعه ابعاد مختلف زندگی لنون بررسی شده است و البته برای همین مسعود که بنده در این کتاب به‌شرح زندگی گام به‌گام وی نپرداختم و محوریت نمایش این کتاب را بر روی ترانه‌های جان لنون گذاشتم. موسیقی راک که بخش مهمی از آن به موسیقی آوازی گرایش دارد در ترانه‌های خود مفاهیمی را از جمله صلح، عدالت، عشق را از ما بیان می‌کند و باید توجه داشت که این کلمات تنها در شعار به‌کار نمی‌رود؛ برای مثال در سال ۱۹۸۵ بسیاری از چهره‌های شاخص و پیش‌تاز راک در برنامه‌ای ویدیویی موسوم به We Are the World به‌همکاری پرداختند؛ برنامه‌ای که سرانجام به‌کسب درآمدی ۵۰ میلیون دلاری به‌نفع قطعی زدگان انجامید^۳ امید است این کتاب راه‌گشای مناسب برای فهم صحیح آثار جان لنون و همچنین موسیقی راک شود.

در پایان دوست دارم از خانواده‌ی عزیزم تشکر کنم که همواره مرا در استای قدم گذاشتن در راه فرهنگ و هنر یاری کرده‌اند.

محمد بیگی - زمستان ۹۵

1. Beatles

۲. چاپ دوم، ۱۳۹۵، انتشارات فصل پنجم

۳. از کتاب درک و دریافت موسیقی نوشته‌ی راجر کیمی‌ین، ترجمه‌ی حسین یاسینی، انتشارات چشمه